

ב"ה חשוון תשע"ט

ספר שופטים

"ותחזינה עיננו בשוברך לציון ברחמים" אנו מתפללים בכל יום, ומביעים בכך את הגעגוע אל השכינה ששרתה בתקופת התנ"ך, ולכל הנילוה אליה.

השאלות נוגעות לתוכן ולמבנה, ולא פחות מכך הן נועדו לעורר מחשבה עומק ומשמעות - בפשוטו של מקרא, וגם במדרשי החכמים.

המלצה לתהליך הלימוד: קריאה בקול של הפרק; לרשום בנקודות ציון כותרות להתרחשויות; לרשום שאלות העולות מלימוד הפרק - מילים ומשמעות; להוסיף את השאלות המוצעות בדף זה; קריאה קשובה של הפרק תוך ניסיון לחלץ ממנו תשובות לשאלות. אם אין תשובה - זוהי הזדמנות ללבן בין החברותות ובשיעור הסיכום ביום שישי.

פרק י"ז

- קרא בקשב את פסוקים א - ה, עקוב אחר השתלשלות האירוע. מהו יחסם של מיכה ואמו אל הקב"ה? מהו התהליך הרוחני שבו הם נתונים בפסוקים אלו?
- מה ניתן ללמוד מסיפור זה על הדור? על העמדה הרוחנית בה נתון העם?
- "בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיֵּשֶׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה": מהי משמעותו של משפט זה? עמוד על המורכבות המונחת בו. כיצד הוא מתממש בפסוקים א-ה?
- מהם רכיבי הזהות של הנער? איזה משקל תופש כל אחד מהם? מהו התהליך בו הוא נתון בשלבים השונים בפרק זה? מה ניתן ללמוד מקורותיו אלו על התקופה?

פרק י"ח

- הפרק פותח במילים "בַּיָּמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל". מהו הקשר שבין משפט זה לבין המשכו: "וּבַיָּמִים הָהֵם שָׁבַט הַדָּנִי מִבְּקָשׁ לוֹ נַחֲלָה לְשִׁבְתָּ כִּי לֹא נָפְלָה לוֹ עַד הַיּוֹם הַהוּא בְּתוֹךְ שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל בְּנַחֲלָה". מהו הקשר לפרק כולו?
- כיצד מתיישב תיאורו של שבט דן כמי שמבקש נחל - כי לא נפלה לו עד היום בתוך שבטי ישראל, עם התיאור ביהושע י"ט, מז-מח, ושופטים א', לד?
- עקוב אחר השתלשלות דרכו של שבט דן בפרק זה. מה מאפיין את דרכו? האם הדרך שבה הוא כובש לו נחלה היא ראויה?
- השווה בין התהליך בו נתון הנער הלוי לבין התהליך בו נתונים שבט דן? האם יש קשר בין שני הסיפורים? שים לב לפסוקי החיתום י"ח, ח, כט-לא.
- ובמדרש: "ויסורו שם ויאמרו לו מי הביאך הלום ומה אתה עושה בזה ומה לך פה - אמרו לו: לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: (שמות ג') אל תקרב הלום? לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: (שמות ד') מה זה בידך? לאו ממשה קא אתית דכתיב ביה: (דברים ה') ואתה פה עמוד עמדי? תעשה כהן לע"ז! אמר להן, כך מקובלני מבית אבי אבא: לעולם ישכיר אדם עצמו לע"ז ואל יצטרך לבריות. והוא סבר: לע"ז ממש;

קרית הישיבה בית אל

BET-EL YESHIVA CENTER

בית אל, שכונה ב', ד.נ מזרח בנימין 90628 | טל' 02-9975192, פקס' 02-9975385 | דוא"ל: Betel@yeshiva.org.il

Bet-EL Bet D.N Mizrach Binyamin 90628 | Tel: 02-9975192, Fax: 02-9975385 | Email: Betel@yeshiva.org.il

ולא היא, אלא ע"ז - עבודה שזרה לו, כדאמר ליה רב לרב כהנא: נטוש נבילתא בשוקא ושקול אגרא, ולא תימא גברא רבא אנא וזילא בי מילתא" (בבא בתרא ק"י, ע"א). מה בין מדרש זה לבין פשוטו של מקרא?

פרק י"ט

- סיפור פילגש בגבעה פותח במילים "וַיְהִי בַיָּמִים הֵהֵם וַיִּמְלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל". מה הקשר בין משפט זה לבין הסיפור המסופר בעקבותיו?
- מהו טיבו של הקשר שבין איש לוי לבין פילגשו? מה מתרחש ביניהם בציר הזמן?
- מה אנו יודעים על כל אחת מן הדמויות? מהי זהותה? סולם ערכיה? מה ניתן ללמוד מכך על הדור?
- השוואה בין בראשית י"ט, א-ט לבין שופטים י"ט, י"ד-כ"ה. מה דומה ומה שונה? מה מקופל בהשוואה זו? (חשוב - מהו שורש חטאה של סדום?)

פרק כ'

- האם היציאה למלחמה בשבט בנימין היא צעד נכון? שים לב לדרך שבה צעד זה מתגבש.
- רשום ביטויים והתנהגויות המצביעים על 'אחדות ישראל'. במה ייחודה?
- כיצד ניתן להבין את ההפסד הכפול בשתי המערכות נגד בנימין שעה שהעם שואל בה' ונענה בחיוב? מה בין המערכה הראשונה השנייה והשלישית?
- ובמדרש: "ושמא תאמר אותן שבעים אלף שנהרגו בגבעת בני בנימין מפני מה נהרגו? היה להן לסנהדרין גדולה שהניח משה ויהושע ופינחס בן אלעזר עימהם, שיקשרו חבלים של ברזל במתניהם, ויגביהו [בגדיהם] למעלה מארכובותיהם, ויחזרו בכל עיירות ישראל, יום אחד בבית אל, יום אחד לחברון, יום אחד לירושלים, וילמדו את ישראל דרך ארץ, בשנה בשנים בשלוש, עד שיתיישבו ישראל בארצם, יתגדל ויתקדש שמו של הקב"ה בעולם כולו שברא מסוף העולם ועד סופו, הן לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם כל אחד ואחד נכנס לכרמו וליינו, אמר שלום עליך נפשי, כדי שלא להרבות את הטורח" (אליהו רבה פרשה י"ב). מה בין מדרש זה לבין פשוטו של מקרא?

לימוד פורה ומשמח

שמעון.